

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 20 Δεκεμβρίου 2024 με την εξής σύνθεση: Ελένη Σβολοπούλου, Πρόεδρος, Βασιλική Παναγιωτίδου, Μέλος και Εισηγήτρια και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 11.11.2024 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. **1651/12.11.2024** προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στον ... , οδός ... αριθμός ... , όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «...», (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), που εδρεύει στην ... , όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Και της με ημερομηνία 18.11.2024 παρέμβασης που ασκήθηκε από την ... με την επωνυμία «...» (στο εξής παρεμβαίνουσα) η οποία εδρεύει στην ... στην ... αριθμός ... αριθμός ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της με αριθμό ... απόφασης του Διοικητή της αναθέτουσας αρχής περί ανάδειξης οριστικής αναδόχου, καθώς και της ενσωματωθείσας σ' αυτήν με' αριθ. ... απόφασης του ίδιου οργάνου περί ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου, μετά των επικυρωθέντων Πρακτικών, κατά το μέρος που με την ανωτέρω απόφαση έγιναν δεκτές οι προσφορές των εταιρειών με την επωνυμία «...» και ... και αναδείχθηκε η πρώτη από αυτές οριστική ανάδοχος της σύμβασης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Για την άσκηση της προσφυγής στην οποία περιλαμβάνεται το υπό κρίση αίτημα, έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο ποσού 600,00 €, το οποίο

Αριθμός Απόφασης 37 /2025

αντιστοιχεί στο κατώτατο προβλεπόμενο ποσό παραβόλου σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 και με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ποσού 72.000 € χωρίς Φ.Π.Α. (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...).

2. Με την με αριθμό ... διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε ανοικτός, ηλεκτρονικός διαγωνισμός, κάτω των ορίων, «...» (CPV...), προϋπολογιζόμενης δαπάνης 72.000,00€ χωρίς ΦΠΑ (76.320,00 €, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε ένα (1) έτος. Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης δίνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της διακήρυξης. Το πλήρες κείμενο της Διακήρυξης καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 30.08.2024 με μοναδικό ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ όπου ο προκείμενος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό ...

3. Στον διαγωνισμό, που διεξήχθη ηλεκτρονικά στις 20.09.2024 συμμετείχαν, υποβάλλοντας προσφορά, οι οικονομικοί φορείς : (α)..., (β) η προσφεύγουσα, ..., (γ) ..., (δ) ..., (ε) η παρεμβαίνουσα, ... (...), (στ) ... Με τα με ημερομηνίες 20.06.2024 και 30.06.2024 πρακτικά αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικών και οικονομικών προσφορών, η Επιτροπή του διαγωνισμού διαπίστωσε ότι όλοι οι ανωτέρω οικονομικοί φορείς πληρούν τις απαιτήσεις της διακήρυξης και προχώρησε στην κατάταξή τους με την ακόλουθη σειρά μειοδοσίας: (1η) η παρεμβαίνουσα, (...), με προσφερόμενη τιμή ... χωρίς ΦΠΑ: **0,3400** ευρώ, (2η) η ... με προσφερόμενη τιμή ... χωρίς ΦΠΑ: **0,3490** ευρώ, (3η) η προσφεύγουσα, ..., με προσφερόμενη τιμή ... χωρίς ΦΠΑ: **0,3577** ευρώ (4η) η ... με προσφερόμενη τιμή ... χωρίς ΦΠΑ: **0,3590** ευρώ (5^η) η ... με προσφερόμενη τιμή ... χωρίς ΦΠΑ: **0,3650** ευρώ (6η) ... με προσφερόμενη τιμή ... χωρίς ΦΠΑ: **0,4600** ευρώ. Τα ανωτέρω Πρακτικά επικυρώθηκαν με την ... απόφαση του Διοικητή της αναθέτουσας αρχής με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος η παρεμβαίνουσα, ως πρώτη μειοδότρια του διαγωνισμού. Τέλος, με την απόφαση ... του Διοικητή της αναθέτουσας αρχής εγκρίθηκε το με ημερομηνία 18.10.2024 Πρακτικό αξιολόγησης των δικαιολογητικών κατακύρωσης και αναδείχθηκε η παρεμβαίνουσα οριστική

ανάδοχος για την ... του συμβατικού αντικειμένου . Κατά της τελευταίας αυτής απόφασης οριστικής κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώθηκε κατ' άρθρο 100 του ν. 4412/2016 και 3.3.1 της Διακήρυξης η προηγηθείσα απόφαση ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, στρέφεται η προσφεύγουσα και ζητά την ακύρωσή της για τους λόγους και τις αιτίες που αναπτύσσονται στην προσφυγή της.

4. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του (...), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., της νομικής φύσης της δραστηριότητας που η ... ασκεί ως αναθέτουσα αρχή και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, υπάγεται στις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016 σύμφωνα με το άρθρο 345 του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή **α)** έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, αφού η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 30.10.2024 και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 11.11.2024 , με παρέκταση της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την άνω κοινοποίηση, λόγω εξαιρετέας ημέρας (10.11.2024, Κυριακή) **β)** ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 και είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη και **γ)** κοινοποιήθηκε στην ΕΑΔΗΣΥ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Επιπλέον, η προσφεύγουσα, η οποία συμμετείχε στον διαγωνισμό πλην όμως η προσφορά της κατατάχθηκε τρίτη στη σειρά μειοδοσίας , ασκεί την προσφυγή με έννομο συμφέρον, επιδιώκοντας την απόρριψη των προσφορών της παρεμβαίνουσας (οριστικής αναδόχου) και της ... (δεύτερης μειοδότριας) και εν συνεχεία την ανάληψη της σύμβασης.

6. Η αναθέτουσα αρχή προέβη στις 11.11.2024 στην κοινοποίηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής σε όλους τους συμμετέχοντες, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ.1 σημ. α του ν.4412/2016 και το άρθρο 9,παρ.1,σημ.α του π.δ.39/2017 προκειμένου να ασκήσουν ενδεχομένως το προβλεπόμενο δικαίωμα παρέμβασής τους.

7. Η παρεμβαίνουσα ..., «...», κατέθεσε στις 18.11.2024 εμπρόθεσμα, εντός δέκα ημερών από την άνω κοινοποίηση, την παρέμβασή της προς αντίκρουση των ισχυρισμών της προσφεύγουσας, ζητώντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.

8. Με την με αριθμό 1994/2024 Πράξη της Προέδρου του 6ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ ορίστηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της προσφυγής.

9. Η αναθέτουσα αρχή διαβίβασε μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού εμπρόθεσμα, στις 26.11.2024, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαπενθήμερης προθεσμίας από την κατάθεση της προσφυγής προς όλους τους συμμετέχοντες, τις απόψεις της, με τις οποίες ζητά την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής για τους εκεί αναφερόμενους λόγους.

10. Προς αντίκρουση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, η προσφεύγουσα κατέθεσε εμπρόθεσμα στις 02.12.2024, με παρέκταση της πενθήμερης προθεσμίας από την κοινοποίησή τους λόγω εξαιρετέας ημέρας (Κυριακή), κατ' άρθρο 365 παρ. 1 εδ. τελευταίο του ν. 4412/2016, το από 02.12.2024 υπόμνημα της.

11. Στις 09.12.2024 η παρεμβαίνουσα κατέθεσε συμπληρωματικό υπόμνημα προς αντίκρουση των ισχυρισμών της προσφεύγουσας που περιλήφθηκαν στο από 02.12.2024 υπόμνημα της τελευταίας το οποίο, λόγω της εκπρόθεσμης κατάθεσής του, πέραν της πενθήμερης προθεσμίας κατ' άρθρο 365 παρ. 1 εδ. τελευταίο του ν. 4412/2016, δεν λαμβάνεται υπόψη.

12. Σε συνέχεια των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, είναι τύποις παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

13. Σε σχέση με το τιθέμενο εν προκειμένω ζήτημα στη Διακήρυξη, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους συμμετέχοντες, προβλέπονται τα ακόλουθα:

Στην παρ. 1.3. της Διακήρυξης (σελ. 4-5) προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι:

«Υποχρεωτικά, η ημερομηνία λήξης των ... θα πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο (2) έτη μετά την ημερομηνία παράδοσης.» Η απαίτηση αυτή επαναλαμβάνεται και στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης που περιλαμβάνει τις τεχνικές προδιαγραφές. Στην απαίτηση 12 του Παραρτήματος Ι ορίζεται ότι: «Να έχουν περάσει από επαρκή αξιολόγηση ... Να έχουν περάσει από επαρκή αξιολόγηση ... ή β) να συμπεριλαμβάνονται στην λίστα αξιολόγησης της ... (<https://www...>) με διαθέσιμα αποτελέσματα αξιολόγησης...». Στον όρο 2.2.1. (σελ. 6) ορίζεται ότι: «Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης, είναι τα ακόλουθα: 1. το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης [ΕΕΕΣ]...». Στον όρο 2.2.6.1 ορίζεται ότι: «Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσας, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους, ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα Ι το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος 1. Το ΕΕΕΣ φέρει υπογραφή με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται προσφορές. Αν στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής του ΕΕΕΣ και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών έχουν επέλθει μεταβολές στα δηλωθέντα στοιχεία, εκ μέρους του, στο ΕΕΕΣ, ο οικονομικός φορέας αποσύρει την προσφορά του, χωρίς να απαιτείται απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Στη συνέχεια μπορεί να την υποβάλει εκ νέου με επίκαιρο ΕΕΕΣ. Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με αυτό.

Κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ, καθώς και της συνοδευτικής υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα, η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2.3 της παρούσας, για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.». Στον όρο 2.4.3.1 ορίζεται ότι: «Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν με ποινή αποκλεισμού τα ακόλουθα: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), όπως προβλέπεται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το ΕΕΕΣ σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου...». Στον όρο 2.4.6 προβλέπεται ότι: «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει προσφορά: α) η οποία, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 περί συμπλήρωσης, αποκλίνει από απaráβατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς ειδικά ως προς τους όρους, οι οποίοι ρητώς έχουν καθοριστεί, επί ποινή αποκλεισμού, στην παρούσα Διακήρυξη), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατελείς, ελλιπείς, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, εφόσον αυτές δεν επιδέχονται συμπλήρωσης, διόρθωσης, αποσαφήνισης ή διευκρίνισης ή, εφόσον επιδέχονται, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 και την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας διακήρυξης, ...». Στον όρο 2.4.2. περί του χρόνου και του τρόπου υποβολής προσφορών προβλέπεται ότι: «2.4.2.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω του

ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην Ελληνική Γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον ν.4412/2016, ιδίως στα άρθρα 36 και 37 και στην κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν.4412/2016 εκδοθείσα υπ' αριθμ. 64233/08.06.2021 (Β'2453/ 09.06.2021) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (εφεξής Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ ... και Υπηρεσίες). Για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται τουλάχιστον από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και να εγγραφούν στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ ... και Υπηρεσίες. 2.4.2.3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ ... και Υπηρεσίες: (α) έναν ηλεκτρονικό (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής–Τεχνική Προσφορά», στον οποίο περιλαμβάνεται το σύνολο των κατά περίπτωση απαιτούμενων δικαιολογητικών και η τεχνική προσφορά, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα. (β) έναν ηλεκτρονικό (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά», στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και το σύνολο των κατά περίπτωση απαιτούμενων δικαιολογητικών.». Στην παρ. 1.1. του άρθρου 13 της ανωτέρω ΚΥΑ προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι: «Η προσφορά υποβάλλεται στην προθεσμία που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε ηλεκτρονικό φάκελο υπογεγραμμένη τουλάχιστον με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016.»

A. ΕΠΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ «...».

14. Με τον **πρώτο** λόγο της προσφυγής η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και οριστικής αναδόχου του διαγωνισμού «...», προβάλλοντας ότι η προσφορά της είναι απορριπτέα επειδή, κατά παράβαση ρητού όρου του Παραρτήματος Ι των τεχνικών προδιαγραφών αλλά και του όρου 1.3. της διακήρυξης, τα προσφερόμενα ... του ... λήγουν σε διάστημα μικρότερο των δύο (2) ετών από την ημερομηνία παράδοσης.

15. Η παρεμβαίνουσα αντιτάσσει ότι ο επιπρόσθετος όρος της αναθέτουσας αρχής αναφέρει επακριβώς ότι «η ημερομηνία λήξεως των ... θα πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο (2) έτη από την ημερομηνία παραγωγής». Στην προσφορά της παρεμβαίνουσας δηλώνεται ότι η ημερομηνία λήξεως των ... είναι 2 έτη (24 μήνες) από την παραγωγή τους. Δεδομένου ότι η έδρα του ... είναι η ..., απαιτείται ένα εύλογο χρονικό διάστημα 3-4 εβδομάδων για την παράδοση των ... κατόπιν παραγγελίας και για τον λόγο αυτόν δηλώνει ότι η διάρκεια των προσφερόμενων ... είναι 22 μήνες από την παράδοσή τους. Περαιτέρω, με την παρέμβαση προσκομίζεται επίσημη έγκυρη επιστολή από τον ..., στην οποία αναφέρεται ότι η ημερομηνία λήξεως του ... είναι 24 μήνες και ότι βάσει έκθεσης σταθερότητας το ... παραμένει σταθερό για 27 μήνες (βλ. αρχεία: 04. ... καθώς και τη σχετική έκθεση σταθερότητας έναντι της ...). Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα απαραδέκτως στρέφεται με την παρέμβασή της κατά της προσφοράς της προσφεύγουσας λέγοντας ότι, όσα δηλώνονται στην τεχνική προσφορά της σχετικά με εικοσιτετράμηνη διάρκεια (με επιπλέον 3 μήνες) των προσφερόμενων από εκείνη ..., είναι παραπλανητικά, βάσει επίσημων εγγράφων των αναγνωρισμένων φορέων (...) που επισυνάπτει. Και τούτο, διότι οι ισχυρισμοί, που στρέφονται κατά της προσφοράς της προσφεύγουσας, θα μπορούσαν να ελεγχθούν μόνο κατόπιν άσκησης προσφυγής εκ μέρους της παρεμβαίνουσας, το οποίο όμως δεν συντρέχει εν προκειμένω.

16. Επί των εκατέρωθεν προβαλλόμενων ισχυρισμών γίνονται δεκτά τα εξής: Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις 1.3., 2.4.3.2. Τεχνική Προσφορά, 2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών αλλά και του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, συνδυαστικά ερμηνευόμενες, συνάγεται ότι το προσφερόμενο από τους διαγωνιζόμενους ... πρέπει, επί ποινή απαραδέκτου της οικείας προσφοράς, να

πληροί τις καθορισθείσες από τη διακήρυξη τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις, όπως αυτές εξειδικεύονται στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης (βλ.ΣΤΕ 168/2020,6/2011). Αυτό προκύπτει ευθέως από το άρθρο 2.4.3.2. της διακήρυξης, το οποίο, έστω και αν δεν περιέχει πανηγυρική διατύπωση περί «απαράβατων όρων» ή περί «επί ποινή αποκλεισμού» τεχνικών απαιτήσεων, προβλέπει ρητώς ότι οι προσφορές των διαγωνιζομένων πρέπει να καλύπτουν «όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές» της διακήρυξης, αποδίδοντας, κατά τούτο, τη συνήθη έννοια αυτών ως όρων θεωρούμενων στο σύνολό τους ως κατ' αρχήν απαράβατων (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 61/2011, 93/2006, 316/2006, 563/2006,1740/2004). Στην προκειμένη περίπτωση κατά τη ρητή διατύπωση του άρθρου 1.3 και του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης **«Υποχρεωτικά, η ημερομηνία λήξης των ... θα πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο (2) έτη μετά την ημερομηνία παράδοσης»**. Από τα ανωτέρω παρέπεται, ότι απόκλιση από την κατ' ελάχιστον ορισθείσα διετή διάρκεια των ... από την ημερομηνία παράδοσης οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς ως τεχνικώς μη αποδεκτής και κατ' επέκταση στον αποκλεισμό του υποψηφίου από την εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας. Η συνέπεια αυτή απαγγέλλεται, άλλωστε, και ρητά από τη διάταξη της περίπτωσης (ι') του άρθρου 2.4.6. της διακήρυξης, στην οποία ορίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή απορρίπτει την προσφορά που παρουσιάζει απόκλιση από τις τεχνικές προδιαγραφές που έχουν ρητώς καθοριστεί, επί ποινή αποκλεισμού, στη διακήρυξη.

17. Όπως προκύπτει από τον ψηφιακό φάκελο της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και συγκεκριμένα από το φύλλο συμμόρφωσης (αρχείο «...pdf» σελ. 5) προς απόδειξη των τεχνικών προδιαγραφών του υπό ... δηλώνεται ως προς την ημερομηνία λήξεως επί λέξει: **«Δηλώνουμε ότι η ημερομηνία λήξεως των ... είναι 2 έτη από την ημερομηνία παραγωγής και μπορούν να έχουν τουλάχιστον 22 μήνες λήξη από την ημερομηνία παράδοσης, διάστημα που είναι σχεδόν διπλάσιο και σαφώς υπερκαλύπτει τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης που είναι 1 έτος, ακόμα και αν η παράδοση της συνολικής ... των ... γινόταν εφάπαξ κάτι που συνήθως δεν συμβαίνει σε ... μεγάλων ... αλλά κανονίζεται τμηματική παράδοση ακριβώς για λόγους πρακτικότητας (...)** καθώς και για να επιτευχθούν οι μακρύτερες δυνατές ημερομηνίες λήξεως που θα εξασφαλίσουν ... προ της λήξης τους». Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η

παρεμβαίνουσα δηλώνει ότι το προσφερόμενο ... δεν έχει κατ' ελάχιστον προθεσμία λήξης δύο έτη μετά την ημερομηνία παράδοσης αλλά αντίθετα έχει 2 έτη από την ημερομηνία παραγωγής και 22 μήνες από την ημερομηνία παράδοσης. Ως εκ τούτου, η προσφορά της αποκλίνει από τη ρητή και επί ποινή αποκλεισμού απαίτηση της διακήρυξης στο μέτρο που η διετής προθεσμία λήξης από την παράδοση έχει προβλεφθεί ως υποχρεωτική και μάλιστα ως κατ' ελάχιστα προαπαιτούμενη διάρκεια. Εξάλλου, ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας, ότι το ... που προσφέρει, παραμένει σταθερό για 27 μήνες, προβάλλεται απαραδέκτως και δεν δύναται να ληφθεί υπόψη, διότι αφενός προβάλλεται το πρώτον με την παρέμβαση και αφετέρου δεν απαντάται σε κανένα σημείο της προσφοράς της, με αποτέλεσμα να συνιστά ανεπίτρεπτη τροποποίηση των όσων δήλωσε υπεύθυνα στην υποβληθείσα προσφορά της και για το λόγο αυτό κρίνεται ότι προβάλλεται απαραδέκτως. Κατόπιν των ανωτέρω ο πρώτος λόγος της προσφυγής είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός.

18. Με τον **δεύτερο** λόγο της προσφυγής προβάλλεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας «...» έπρεπε να απορριφθεί και για τον επιπλέον λόγο ότι δεν αποδεικνύεται ότι πληρούται η τεχνική προδιαγραφή που περιλαμβάνεται στον 12ο όρο του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης και αφορά στα αποτελέσματα αξιολόγησης ...-... των ... Ειδικότερα, προβάλλεται ότι η παρεμβαίνουσα, προς απόδειξη της ανωτέρω τεχνικής προδιαγραφής, προσκομίζει το αρχείο με όνομα «...», στη σελίδα 5 του οποίου φέρεται να περιλαμβάνεται η λίστα αξιολόγησης της ... στην οποία περιλαμβάνεται το προσφερόμενο ... Ωστόσο, η παραπομπή στην ιστοσελίδα <https://www.> ... που περιλαμβάνεται στο φύλλο συμμόρφωσης (αρχείο «...»), προς επαλήθευση των αποτελεσμάτων που φέρονται στη λίστα αξιολόγησης ..., εμφανίζει το αποτέλεσμα «...». Ως εκ τούτου, από τη στιγμή που η εν λόγω ... ούτε προσκομίζει τα αποτελέσματα αξιολόγησης ... με την προσφορά της ούτε, έστω, παραπέμπει σε ... η προσφορά της έπρεπε να απορριφθεί.

19. Επί του **δεύτερου λόγου** της προσφυγής, η **παρεμβαίνουσα** με την παρέμβαση της ισχυρίζεται τα ακόλουθα: «... <https://www.> ... που επικαλείται η προσφεύγουσα, είναι λανθασμένη και παραπλανητική ... στην οποία αναφέρεται

το ... που προσέφερε στον διαγωνισμό. Επομένως, ο δεύτερος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος».

20. Επί των εκατέρωθεν ισχυρισμών, στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου της προσφυγής, γίνονται δεκτά τα εξής: Στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης και δη στον Πίνακα Τεχνικών Προδιαγραφών, υπό τον αύξοντα αριθμό 12, αναφέρεται ως υποχρεωτική τεχνική προδιαγραφή η επαρκής αξιολόγηση ...-... για ... 2. Ειδικότερα, αναφέρονται τα εξής: «1. Ως επαρκής αξιολόγηση ορίζεται η ακόλουθη: α) να συμπεριλαμβάνονται στην αντίστοιχη λίστα του ... ή β) να συμπεριλαμβάνονται στην λίστα αξιολόγησης της ... (<https://www...>) με διαθέσιμα αποτελέσματα αξιολόγησης ή γ) να έχει δημοσιευθεί η αξιολόγησή τους σε περιοδικό με κριτές το οποίο ... από την ... μεγαλύτερο ή ίσο από 2 (το 2019 ή το 2020). Στη συγκεκριμένη δημοσίευση η αξιολόγηση της ... της δοκιμασίας για ... θα πρέπει να έχει γίνει σε σύγκριση με ... και συγκεκριμένα με τουλάχιστον ... τα οποία έχουν ελεγχθεί ως θετικά μέχρι και τον ... Στη δημοσίευση, η αξιολόγηση της ... της δοκιμασίας θα πρέπει να έχει γίνει σε σύγκριση με ... και συγκεκριμένα σε τουλάχιστον ... τα οποία έχουν ελεγχθεί με ...». Εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι στη διακήρυξη προβλέπεται ως υποχρεωτική η προηγούμενη επαρκής αξιολόγηση ...-... του προσφερόμενου ..., η οποία αποδεικνύεται αποκλειστικά με τους τρεις αναφερόμενους εναλλακτικούς τρόπους, δηλαδή βάσει της λίστας, είτε του ..., είτε της ..., είτε βάσει δημοσίευσης σε περιοδικό με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά αξιοπιστίας. Επιπλέον, εξειδικεύονται συγκεκριμένες παράμετροι ως κριτήρια που πρέπει να πληρούνται, προκειμένου να αποδεικνύεται η επαρκής αξιολόγηση ...-...

21. Η παρεμβαίνουσα σύμφωνα με το φύλλο συμμόρφωσης που υπέβαλε με την προσφορά της (αρχείο: ...) επέλεξε, για την απόδειξη της επαρκούς αξιολόγησης ...-... του προσφερόμενου από αυτήν ..., να προσκομίσει τη λίστα αξιολόγησης της Στο φύλλο συμμόρφωσης δήλωσε την επιλογή αυτή στη στήλη «...» σημειώνοντας τα εξής: «ΝΑΙ. Το ... έχει περάσει από επαρκή αξιολόγηση ... (...), αφού συμπεριλαμβάνεται στη λίστα αξιολόγησης της ... (<https://www...>) με διαθέσιμα αποτελέσματα αξιολόγησης.». Επιπλέον, στο φύλλο συμμόρφωσης, στη στήλη «...», παραπέμπει στα αποδεικτικά αρχεία: «...» και «...». Εκ των δηλωθέντων στο φύλλο συμμόρφωσης της

παρεμβαίνουσας διαπιστώνεται ότι η ... «<https://www...>» είναι εκείνη που έχει υποδειχθεί με τη διακήρυξη στο Παράρτημα Ι. Ο έλεγχος των αποτελεσμάτων της ...ς εμφανίζει το εξής: «...». Το γεγονός αυτό δεν μπορεί να αξιολογηθεί σε βάρος της παρεμβαίνουσας δεδομένου ότι η ... υποδεικνύεται από τη διακήρυξη όταν για την εκπλήρωση της συγκεκριμένης προδιαγραφής, επιλεγεί ως αποδεικτικό μέσο η λίστα αξιολόγησης ... Συνεπώς, ο ισχυρισμός ότι η παρεμβαίνουσα δεν παραπέμπει σε ... , ο οποίος, όπως αποδείχθηκε, τυγχάνει να είναι επιλογή που υποδεικνύεται από την αναθέτουσα αρχή βάσει του Παραρτήματος Ι των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης, προβάλλεται καταχρηστικώς και απορρίπτεται ως απαράδεκτος. Περαιτέρω, όπως αναφέρθηκε, στο φύλλο συμμόρφωσης γίνεται παραπομπή σε δυο αρχεία: (α) στο «...», το οποίο απαντάται στο προσκομιζόμενο αρχείο της παρεμβαίνουσας «...pdf». Ειδικότερα, στη σελίδα 5 υπό τον τίτλο «...» παρατίθεται η λίστα αξιολόγησης ... στην οποία αναφέρεται το προσφερόμενο ... με σημείωση του ... «<https://www...>». Τα αποτελέσματα που εξάγονται από τη χρήση αυτού του ..., επιλέγοντας: ... είναι ταυτόσημα του περιεχομένου της λίστας αξιολόγησης ... που έχει προσκομίσει η παρεμβαίνουσα με την προσφορά της. Επιπλέον, στο φύλλο συμμόρφωσης γίνεται παραπομπή στο αρχείο ««...»». Το έγγραφο αυτό έχει εξαχθεί βάσει της ... <https://www...> ... / η οποία κατευθύνει στην πλήρη λίστα αξιολόγησης ..., απόσπασμα της οποίας περιλαμβάνεται στο αρχείο ««...» όπου αναφέρεται το ... που προσέφερε. Από τα παραπάνω, προκύπτει ότι η συγκεκριμένη προδιαγραφή αποδεικνύεται προσηκόντως από την παρεμβαίνουσα και, ως εκ τούτου, ο λόγος αυτός της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Β. ΕΠΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ «...».

22. Με τον **τρίτο** λόγο της προσφυγής, η **προσφεύγουσα** στρέφεται κατά της προσφοράς της ..., υποστηρίζοντας ότι έπρεπε να απορριφθεί λόγω πλημμελούς συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ. Ειδικότερα, προβάλλει ότι κατά τη συμπλήρωση του Μέρους ΙΙ Ενότητα Α΄ του ΕΕΕΣ στο ερώτημα αν είναι εγγεγραμμένη σε εθνικό σύστημα (προ)επιλογής και ειδικότερα, αν είναι εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή αν διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό, απάντησε (ορθά) αρνητικά («ΟΧΙ»). Κατόπιν όμως απαντήθηκε και πάλι αρνητικά («ΟΧΙ») από την εν λόγω ... το

πεδίο με το περαιτέρω ερώτημα, το οποίο και ενεργοποιήθηκε προς συμπλήρωση ακριβώς για τον λόγο ότι στο πρώτο ερώτημα απάντησε αρνητικά, σχετικά με το εάν ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες στην αναθέτουσα αρχή που θα της δίνουν τη δυνατότητα να λάβει τέτοια βεβαίωση απευθείας από εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος διατίθεται αυτή δωρεάν. Επίσης υποστηρίζει, ότι η ανωτέρω αρνητική απάντηση της ... καθιστά το Ε.Ε.Ε.Σ. της μη σύμφωνο με τους όρους της διακήρυξης, διότι συνιστά αρνητική δήλωση προσκόμισης στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή απόρριψης της προσφοράς. Η πλημμέλεια δε αυτή δεν μπορεί να θεραπευτεί με προσφυγή στη διαδικασία διευκρινίσεων του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, διότι δεν μπορεί να ιαθεί το περιεχόμενο του ΕΕΕΣ, όταν τούτο επιβάλλεται από την διακήρυξη, τυχόν δε διόρθωση του ΕΕΕΣ θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη τροποποίηση της υποβληθείσας προσφοράς. Ούτε μπορεί να αναπληρωθεί από τις απαντήσεις που έδωσε αυτή στο Μέρος ΙΙΙ.Β. ΕΕΕΣ, καθώς πρόκειται για ερωτήματα που αφορούν τις ανεκπλήρωτες φορολογικές ή κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις κατά το χρόνο σύνταξης και υποβολής του ΕΕΕΣ (πρβλ. ΣΤΕ 725/2022 σκ.35, κ.ά.).

23. Με την πρόσφατη **1526/2024**, (σκ. 13) **απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας** κρίθηκε, επί του εν λόγω ζητήματος, ότι όταν δίδεται αρνητική απάντηση («ΟΧΙ») στα κάτωθι ερωτήματα του ΕΕΕΣ που περιλαμβάνονται στο Μέρος ΙΙ «Α. Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» και στο Μέρος ΙΙΙ «Λόγοι αποκλεισμού - Β: Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης», δημιουργείται ασάφεια ως προς το ακριβές νόημα των παραπάνω δηλώσεων των Μερών ΙΙ και ΙΙΙ, αναφορικά με την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα. Ειδικότερα, **όταν στο Μέρος ΙΙ «Α. Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», στο ερώτημα «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε**

κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;» δίδεται αρνητική απάντηση «ΟΧΙ» η οποία επαναλαμβάνεται περαιτέρω στο Μέρος III «Λόγοι αποκλεισμού - B: Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης» όπου ομοίως δίδεται αρνητική απάντηση «ΟΧΙ», στα ερωτήματα «Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τον φορέα εγκατάστασης;», και «Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τον φορέα εγκατάστασης;» τότε αμφισβητείται η ακρίβεια του περιεχομένου του ΕΕΕΣ όπως δηλώνεται στα Μέρη II και III αυτού, αναφορικά με την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων της παρεμβαίνουσας. Το ΣΤΕ έκρινε ότι στην περίπτωση αυτή συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 για παροχή διευκρινίσεων, προκειμένου να αποσαφηνιστεί το περιεχόμενο των προαναφερθεισών δηλώσεων στο ΕΕΕΣ, προσκομίζοντας τα αναγκαία προς τούτο δικαιολογητικά, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 5 του ν.4412/2016». (ΣΤΕ 1526/2024, σκ. 13). Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από το ΕΕΕΣ της (αρχείο: ...pdf, σελ. 3 και 7), η ως άνω ..., ομοίως, απάντησε αρνητικά στα αντίστοιχα πεδία του ΕΕΕΣ στα Μέρη II και III αυτού, προκαλώντας με τον τρόπο αυτό ασάφεια αναφορικά με την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων της. Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω, δεν συντρέχει περίπτωση απόρριψης της προσφοράς της, διότι ρητώς έχει δηλώσει στο Μέρος III του ΕΕΕΣ της ότι δεν συντρέχει ο επίμαχος λόγος αποκλεισμού της, ενώ συγχρόνως, στο Μέρος VI αυτού δηλώνεται η δέσμευση της να προσκομίσει, κατόπιν αιτήματος και χωρίς καθυστέρηση, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας της ζητηθεί, τις σχετικές βεβαιώσεις για την πληρωμή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, παρά τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα. Επισημαίνεται ότι, εν προκειμένω, δεν πρόκειται για τροποποίηση της υποβληθείσας προσφοράς ούτε για αναπλήρωση απάντησης από άλλες απαντήσεις που δόθηκαν σε

άλλα ερωτήματα του ΕΕΕΣ, όπως εσφαλμένως υπολαμβάνει η προσφεύγουσα, αλλά για διευκρίνιση ήδη υποβληθείσας, πλην όμως αντιφατικής, δήλωσης της ... , κατά τα προρρηθέντα. Συνεπώς, ο λόγος αυτός της προσφυγής **πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος**, ενώ παρέλκει η αναπομπή της υπόθεσης στην αναθέτουσα αρχή κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2016, που αφορά στην παροχή διευκρινίσεων του ΕΕΕΣ κατά τα ανωτέρω, και τούτο διότι η προσφορά της ... είναι ούτως άλλως απορριπτέα, σύμφωνα όσα γίνονται δεκτά στο πλαίσιο εξέτασης του τέταρτου λόγου της προσφυγής που ακολουθεί παρακάτω.

24. Με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής προβάλλεται ότι είναι πλημμελής η συμπλήρωση του ΕΕΕΣ της ... «...».. **κατά το μέρος που παρέλειψε να απαντήσει στο ερώτημα του Μέρους II Ενότητα Α' περί του τμήματος ή των τμημάτων που συμμετέχει ο οικονομικός φορέας**, και μάλιστα ασχέτως αν στην προκειμένη περίπτωση το αντικείμενο του διαγωνισμού αποτελείται από ένα και μόνο τμήμα. Τούτο, διότι κατά την προσφεύγουσα η αρχή της τυπικότητας και το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τον διαγωνισμό επιβάλλει τη συμπλήρωση όλων των πεδίων του ΕΕΕΣ που η αναθέτουσα αρχή έχει καθορίσει ως υποχρεωτικά. Ο λόγος αυτός είναι **απορριπτέος ως αβάσιμος** διότι η ανάρτηση στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού από την αναθέτουσα αρχή υποδείγματος ΕΕΕΣ στο οποίο, μολονότι το αντικείμενο του διαγωνισμού αποτελείται από ένα και μόνο τμήμα, περιλαμβάνεται ερώτηση «*σε ποιο ή ποια τμήματα του διαγωνισμού συμμετέχει ο οικονομικός φορέας*», δημιουργεί αντικειμενική ασάφεια ως προς το εάν συντρέχει απαίτηση της Διακήρυξης για προαπόδειξη της μη συνδρομής του, η ασάφεια δε αυτή δεν μπορεί να αποβεί σε βάρος του διαγωνιζομένου που δεν συμπλήρωσε πλήρως το αναρτηθέν από την αναθέτουσα αρχή υπόδειγμα.(πρβλ. (ΣτΕ Δ' 2223/2023, καθώς και ΔΕφΘεσ/κης 166/2024, 36/2023κ.α).

25. Με τον πέμπτο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της προσφοράς της ..., υποστηρίζοντας ότι είναι απορριπτέα για τον λόγο ότι κατά παράβαση του όρου 2.4.2.1 και του άρθρου 13 της ΚΥΑ 64233/08.06.2021 (Β'2453/ 06.06.2021) υπέβαλε χωρίς ψηφιακή υπογραφή τα αρχεία «Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ. pdf», «Β. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ-1 pdf.» και

«ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ-1. pdf» τα οποία φέρουν απλά σαρωμένες την εταιρική σφραγίδα μετά της ιδιόχειρης υπογραφής.

26. Επί του ανωτέρω προβαλλόμενου λόγου γίνονται δεκτά τα εξής: Στην ένδικη διακήρυξη προβλέπεται : « **2.4.2.1.** Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην Ελληνική Γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον ν.4412/2016, ιδίως στα άρθρα 36 και 37 και στην κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν.4412/2016 εκδοθείσα υπ' αριθμ. 64233/08.06.2021 (Β'2453/ 09.06.2021) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (εφεξής Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ ... και Υπηρεσίες). Για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται τουλάχιστον από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και να εγγραφούν στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ ... και Υπηρεσίες. **2.4.2.5.** Ειδικότερα, όσον αφορά τα συνημμένα **ηλεκτρονικά αρχεία της προσφοράς**, οι οικονομικοί φορείς τα καταχωρίζουν στους ανωτέρω υποφακέλλους μέσω του Υποσυστήματος ως εξής ... : Τα έγγραφα που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά και δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή, γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις: **α)** είτε των άρθρων 13, 14 και 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα και, εφόσον πρόκειται για αλλοδαπά δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επισημείωση e-Apostille **β)** είτε των άρθρων 15 και 27 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα **γ)** είτε του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45), δ) είτε

της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, **ε)** είτε της παρ. 8 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων. Επιπλέον, δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή τα ΦΕΚ και ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα, εταιρικά ή μη, με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια.....». **Το άρθρο 13 - Ηλεκτρονική Υποβολή Προσφορών, της εφαρμοστέας ανωτέρω ΚΥΑ με αριθμό 64233/08.06.2021 (Β'2453/ 09.06.2021) ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής:**

«1.3.1 Τα έγγραφα που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά και δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις. ... β) είτε του άρθρου 15 και 27 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα».

27. Περαιτέρω, όπως έχει κριθεί (ΣΤΕ 2246/2021, 882/2021, ΕΑ ΣΤΕ 168/2021) προκειμένου περί διαγωνισμών που διενεργούνται ηλεκτρονικώς μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., όλα τα έγγραφα που υποβάλλονται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς μέσω του Συστήματος, απαιτείται να φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή. Εφ' όσον, συνεπώς, η υποχρέωση τήρησης της εν λόγω διατύπωσης προβλέπεται ρητώς στην προκείμενη διακήρυξη και συνάγεται σαφώς από τις οικείες διατάξεις, απαιτείται επί ποινή απαραδέκτου της προσφοράς η ηλεκτρονική υπογραφή του προσφέροντος οικονομικού φορέα στα υποβαλλόμενα έγγραφα «Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ. pdf», «Β. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ-1 pdf.» και «ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ-1. pdf», (πρβλ ΔΕφΑΘ 1981/2022, ΔΕφΘεσ/νικής 49/2020, ΕΑΔΗΣΥ 351/2024, 1697,1698/2023, σκ. 12-17 κ.α.). Με τα παραπάνω δεδομένα και ενόψει όσων έγιναν δεκτά στις προηγούμενες σκέψεις, όπως βάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η προσφορά της ... έπρεπε να απορριφθεί διότι δεν υπέβαλε, σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του νόμου και της Διακήρυξης, τα ηλεκτρονικά αρχεία της τεχνικής προσφοράς της, της οικονομικής προσφοράς της και του φύλλου συμμόρφωσης υπογεγραμμένα με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή του εκπροσώπου της αλλά, αντ' αυτών, τα ηλεκτρονικά αρχεία σε

μορφή «pdf», τα οποία φέρουν απλά σαρωμένες την εταιρική σφραγίδα με την ιδιόχειρη υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου της εκπροσώπου. Κατόπιν αυτών καθίσταται απορριπτέα η προσφορά της εν λόγω ... κατ' αποδοχή ως βάσιμου του σχετικού λόγου της προσφυγής.

28. Κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό, να απορριφθεί η παρέμβαση της ..., κατά το μέρος που έγινε δεκτή η προσφυγή, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που έκανε δεκτές τις προσφορές των οικονομικών φορέων με την επωνυμία «...» και «...» και αναδείχθηκε η πρώτη από αυτές οριστική ανάδοχος της σύμβασης και να οριστεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσας.

Απορρίπτει την παρέμβαση κατά το μέρος που έγινε δεκτή η προσφυγή.

Διατάσσει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2024 και εκδόθηκε στις 9 Ιανουαρίου 2025 στην Αθήνα.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ

α/α

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ